

СИЛАБУС

обов'язкової навчальної дисципліни УПРАВЛІННЯ КОМАНДАМИ

(3 кредити/ 90 годин / підсумковий контроль - екзамен)

Освітня програма «Міжнародна економічна та митна діяльність»,
другого рівня вищої освіти
Спеціальність – С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за
спеціалізаціями)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ, посада, науковий ступінь

*Карпенко Наталя Миколаївна, доцент кафедри
ЕМС, кандидат наук з державного управління*

Контактна інформація:

- 0677306181;

- natalyakarpenko@i.ua;

- IV навчальний корпус, аудиторія 487

Час і місце проведення консультацій:

*за розкладом консультації на відповідний семестр
дистанційне навчання -*

<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=2801>

ОПИС КУРСУ

«Управління командами» — дисципліна, спрямована на формування у здобувачів освіти системного розуміння принципів створення, розвитку та ефективного управління командами в сучасному професійному середовищі. У межах дисципліни розглядаються сутність команди та її відмінності від робочої групи, принципи командування, моделі та етапи формування ефективної команди, командні правила й норми, рольова структура та особливості командної взаємодії, принципи ефективної професійної та міжособистісної комунікації, а також роль лідерства в управлінні, розвитку та досягненні командних результатів.

Особлива увага приділяється формуванню здатності здобувачів ефективно працювати в команді, приймати обґрунтовані рішення, конструктивно взаємодіяти в умовах невизначеності та враховувати принципи соціальної відповідальності у професійній діяльності.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Мета курсу - Формування у майбутніх фахівців компетентностей, необхідних для ефективною командної роботи, створення, розвитку та управління командами, здійснення конструктивної професійної та міжособистісної комунікації, прийняття обґрунтованих командних рішень і розв'язання складних професійних завдань в умовах невизначеності, обмежених ресурсів та динамічних змін, з урахуванням принципів соціальної відповідальності.

2. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Управління командами» у поєднанні з іншими дисциплінами (згідно матриць відповідності програмних компетентностей компонентам освітніх програм) у студентів будуть сформовані:

загальні компетентності:

здатність працювати в команді.

спеціальні (фахові) компетентності:

здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародної економіки та аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країни.

Очікувані результати навчання з дисципліни (у поєднанні з результатами інших дисциплін згідно матриць забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП):

приймати обґрунтовані рішення в умовах невизначеності, використовуючи креативне мислення, логічні аргументи, аналітичні дані та сучасні підходи;

розв'язувати складні задачі у сфері міжнародної економічної та митної діяльності за умов невизначеності та обмежених ресурсів;

аналізувати закономірності та тенденції розвитку світового господарства з урахуванням технологічних і цифрових трансформацій;

розуміти соціальні наслідки економічних рішень та впроваджувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародної економіки.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного навчання та опанування компетентностей з даної дисципліни студенти повинні опанувати знання з дисципліни «Стратегічні рішення в глобальному середовищі».

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Загальний тематичний план аудиторної роботи

№ тижня	Назва теми	Форми організації	Кількість годин
---------	------------	-------------------	-----------------

		навчання	
Змістовий модуль 1			
1	Команда як основа ефективного управління: формування, принципи та типи.	лекція	2
2	Команда як основа ефективного управління: формування, принципи та типи.	практичне	2
3	Модель ефективної команди та етапи її становлення.	лекція	2
4	Модель ефективної команди та етапи її становлення.	практичне	2
5	Командні правила та норми: від формування до реалізації.	лекція	2
6	Командні правила та норми: від формування до реалізації.	практичне	2
7	Командні правила та норми: від формування до реалізації.	лекція	2
8	Командні правила та норми: від формування до реалізації.	практичне	2
Змістовий модуль 2			
9	Командні ролі та їхній вплив на ефективність команди.	лекція	2
10	Командні ролі та їхній вплив на ефективність команди.	практичне	2
11	Ефективна комунікація: основа переможної команди.	лекція	2
12	Ефективна комунікація: основа переможної команди.	практичне	2
13	Ефективна комунікація: основа переможної команди.	лекція	2
14	Ефективна комунікація: основа переможної команди.	практичне	2
15	Лідерство та управління командами.	лекція	2
16	Лідерство та управління командами.	практичне	2

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ тижня	Назва теми	Види СР	Контрольні заходи
1-2	Команда як основа ефективного управління: формування, принципи та типи.	Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальне домашнє завдання, тестування, презентація.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання презентації індивідуального домашнього завдання. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тести до тем 1), оцінка роботи в тренінгових командних іграх.
3-4	Модель ефективної команди та етапи її становлення.	Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальне домашнє завдання, презентація, захист командного домашнього завдання, проходження анкетування по темі, дослідження за темою 2 сюжету фільму.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, усна доповідь, оцінювання командної роботи. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тести до тем 2), аналіз анкети індивідуального домашнього завдання, оцінка роботи в тренінгових командних іграх.
5-8	Командні правила та норми: від формування до реалізації.	Конспект теми, підготовка до практичного заняття, презентація, індивідуальне домашнє завдання, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами, дослідження за темою 3 сюжету інтерв'ю на ютуб каналі, аналіз сюжетів з кейс оповідань за темою.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, захист командного домашнього завдання, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами, анкети індивідуального домашнього завдання, оцінка роботи в тренінгових командних іграх, ділові ігри.
9-10	Командні ролі та їхній вплив на ефективність команди.	Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальне домашнє завдання, усна доповідь, командна робота з підготовкою відео над кейсом.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання презентації індивідуальних домашніх завдань, усна доповідь, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами, оцінка командної роботи рубіжного контролю. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тести до тем 4)

11-14	Ефективна комунікація: основа переможної команди.	Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальне домашнє завдання, тестування.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання індивідуального домашнього завдання, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тести до тем 5)
15-16	Лідерство та управління командами.	Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальні домашні завдання, тестування, ділові ігри, усна доповідь, презентація.	Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання презентації індивідуальних домашніх завдань, захист командного домашнього завдання, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами, участь в ділових іграх. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тести до тем 6).

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Управління командами» - <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=2801>

Літературні джерела:

1. Бондарчук О. І., Філь О. А., Ковальчук В. В., Жабенко Л. В. Управління командою: 5 завдань і інструментів лідера: методичний посібник; Ун-т менеджменту освіти НАПН України К. 2015. 116 с.
2. Гілл Лінда, Брандо Грег, Трулав Емілі, Лайнбек Кент Командна робота. Як впровадити зміни в компанії, щоб вас підтримали. Пер. з англ. Гнатковська І. К. : Наш формат, 2019. 328 с.
3. Гоулман Д. Емоційний інтелект у бізнесі. Пер. з англ. Ю. Шекет. Х. : Віват, 2024. 528 с.
4. Гоулман Д., Бояціс Р., Маккі Е. Емоційний інтелект лідера. Пер. з англ. В. Глінка. 6-те вид. К. : Наш Формат. 2024. 288 с.
5. Гоффман Брайс Г. Червона команда: Як нестандартне мислення спричинило революцію в армійському укладі та як воно може трансформувати ваш бізнес. Пер. з англ. Курганова У. Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2020. 256 с.
6. Ленсіоні П. М. П'ять вад у роботі команди. Історії реальних викликів та перемог. ; пер. з англ. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. 191 с.
7. Ленсіоні П. М. Ідеальний командний гравець. Як розпізнати і

розвинути три основних якості; пер. з анг. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. 192 с.

8. Лугова В.М., Голубев С. М. Основи самоменеджменту та лідерства : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 219 с.

9. Нестуля О.О., Нестуля, С.І., Карманенко В.В. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера : навч. посіб. К.: Знання, 2013. 287 с.

10. Нестуля О.О., Нестуля, С.І., Карманенко В.В. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера. Уроки видатних підприємців : навч. посіб. К.: Знання, 2013. 358 с.

11. Романовський О.Г., Шаполова В.В., Квасник О.В., Гура Т.В. Психологія тимбілдингу: навч. посіб. Харків : Друкарня Мадрид, 2017. 92 с.

12. Таранюк К. В., Кобушко Я. В. Лідерство та команда в публічному управлінні : конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2020. 175 с.

13. 50 найкращих книжок в інфографіці. Інструменти особистої ефективності. Упор. ООО «Смарт Ридинг»; пер. з рос. І. Юрені. Харків : Моноліт. 2021. 112 с.

14. 50 найкращих книжок із саморозвитку в інфографіці. Упор. ООО «Смарт Ридинг»; пер. з рос. І. Юрені. Харків : Моноліт Bizz. 2022. 112 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка підсумкового контролю визначається за 100-бальною шкалою. Навчальний семестр складається з двох змістовних модулів.

Підсумкова оцінка екзамену визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Позитивними оцінками є оцінки від 60 до 100 балів за 100-бальною шкалою. Межею незадовільного навчання за результатами підсумкового контролю (незадовільною оцінкою) є оцінка нижче 60 балів за 100-бальною шкалою. Отримання оцінки 60 балів та вище передбачає отримання позитивних оцінок за визначеними програмою освітнього компонента видами поточного контролю.

Студент має право самостійно обирати види та кількість завдань із запропонованого переліку для набору необхідної кількості балів, відповідно до власної освітньої траєкторії та навчальних інтересів. При цьому обов'язковою умовою є участь щонайменше в одному командному проєкті, передбаченому програмою освітнього компонента. Сукупний результат виконаних завдань має забезпечити отримання не менше 60 балів за 100-бальною шкалою для формування позитивної підсумкової оцінки.

Види робіт, що підлягають оцінюванню:

- робота студента на практичних заняттях та/або письмове виконання поточних завдань з кожної теми. Оцінювання здійснюється залежно від рівня складності завдання та якості його виконання: від 2 балів за прості завдання до 12 балів за складні завдання;

- робота студента в команді на практичних заняттях та/або проєктні презентації з тем – максимальна оцінка 15 балів;
- тестування за темами – максимальна оцінка 2 бали;
- робота студента у ділових командних іграх на практичних заняттях (участь, активність, виконання ролі в команді, прийняття рішень та досягнення результату) – максимальна оцінка 5 балів.

Критерії оцінювання курсу.

1. Відповіді та активність на практичному занятті оцінюються позитивно, якщо студент:
 - демонструє розуміння теоретичного матеріалу та основних понять теми;
 - аргументовано відповідає на поставлені запитання;
 - бере активну участь в обговореннях, дискусіях, роботі в групах.
2. Письмове виконання поточних завдань оцінюється позитивно у разі, якщо:
 - продемонстровано самостійність виконання;
 - відповіді є логічними, структурованими та обґрунтованими;
 - використано відповідний інструментарій/методи аналізу (за потреби);
 - відсутні або мінімальні фактичні та методичні помилки;
 - відсутність ознак академічної не доброчесності;
 - дотримано вимог до оформлення.
3. Командні проєкти та їх презентації на практичному занятті оцінюються позитивно у разі, якщо:
 - матеріал відповідає темі та завданню;
 - продемонстровано розуміння теорій лідерства та управління;
 - коректно використано понятійний апарат;
 - здійснено аналіз ситуації/кейсу з використанням теоретичних підходів;
 - зроблено обґрунтовані висновки;
 - всі учасники команди залучені до виконання і презентації;
 - логічна та структурована подача матеріалу з дотримання регламенту часу.
4. Ділові командні ігри на практичному занятті оцінюються позитивно у разі, якщо:
 - демонструє активну участь у роботі команди та ефективну взаємодію з іншими учасниками;
 - аналізує альтернативи та наслідки рішень;
 - демонструє критичне мислення.
 - проявляє комунікативні навички, аргументовано висловлює власну

позицію та бере участь у дискусіях;

- орієнтується на досягнення результату та ефективне виконання ролі в команді.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика щодо академічної доброчесності:

При вивченні курсу політика дотримання академічної доброчесності визначається законом України «Про академічну доброчесність» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>).

Складати всі завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.

Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів.

Політика щодо відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента):

Студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрових завдань. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні сформувати загальні та фахові компетентності. Самостійну роботу студент може виконати у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=2801>) з подальшим захистом. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle).

Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика щодо оскарження результатів контрольних заходів:

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються.

Політика щодо дотримання прав та обов'язків студентів.

Кожен здобувач освіти повинен дотримуватись Статуту (<https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Statut-ZPNU.pdf>) і Правил внутрішнього розпорядку університету, а також Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/wp-content/uploads/docs/2026/08/nakaz_n294_vid_09_06_26.pdf).

Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

Обмін персональними даними між викладачем і студентом в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України

«Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>).

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.

